

AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK

EIKELSTRAAT (ONG.)

TE DEURNE

Ecologie

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Eikelstraat (ong.) te Deurne

Opdrachtgever	Bots Wonen Postbus 76 5750 AB Deurne
Rapportnummer	13889.006
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	22 april 2021
Vestiging	Limburg Rijksweg Noord 39 6071 KS Swalmen 088 - 5001600 swalmen@econsultancy.nl
Opsteller	Mevrouw F.M.W.G. Kiggen
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	De heer ing. M.H.M. Gijsbers
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	3
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	3
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	4
	5.1 Kleine marterachtigen.....	4
	5.2 Steenmarter	4
	5.3 Andere soorten	4
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	5
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	6

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Bots Wonen opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Eikelstraat (ong.) te Deurne.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in januari 2021 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 13889.004, d.d. 20 januari 2021, versie D2).

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 8.970 \text{ m}^2$) ligt aan de Eikelstraat (ong.), ten zuidwesten van de kern van Deurne en is kadastraal bekend gemeente Deurne, sectie N, nummers 744, 1723, 3064 en gedeeltelijk 2962.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 182.290$, $Y = 384.860$.

Figuur 1. Topografische ligging onderzoekslocatie, onderzoekslocatie is wit gestreept omkader.

Figuur 2. Sfeerimpressie, kijkrichting is oostelijk.

Figuur 3. Sfeerimpressie, kijkrichting is zuidoostelijk.

De onderzoekslocatie betreft een grasland (weide) met in het middendeel twee stenen schuren die in de huidige situatie in verval staat zijn. Ten zuidoosten van deze schuren bevindt zich een waterput. Ten zuiden van de twee schuren staan enkele (fruit)bomen en struiken.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens nieuwbouw te realiseren op de onderzoekslocatie. Ten behoeve van de nieuwbouw zullen de twee schuren gesloopt worden en zal het terrein bouwrijp worden gemaakt.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan (rapport 13889.004, d.d. 20 januari 2021, versie D2) blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming ten aanzien van vaste rustplaatsen voor steenmarter en kleine marterachtige, meer informatie benodigd is. Zie tabel 1 voor de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming.

Tabel 1. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren.
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	voldoende alternatief in omgeving
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren	Algemeen (licht beschermd)	ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor algemene zorgplicht ten aanzien van soorten als konijn, mol, egel en verschillende muizensoorten
	kleine marterachtigen en steenmarter	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	aanvullend onderzoek naar marterachtigen in actieve periode, conform handreiking kleine marterachtigen (2017)
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten als bruine kikker en gewone pad
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		op 6,0 km	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	onderzoek naar stikstofdepositie wordt noodzakelijk geacht
Natuurnetwerk Nederland		op 490 m	nee	nee	nee	-
Houtopstanden		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	mogelijk gemeentelijke kapverordening.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Voor het onderzoek naar de aanwezigheid van de bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter op de onderzoekslocatie is conform de handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, 2017) in de periode maart tot en met medio april 2021, 6 weken onderzoek uit te voeren. Hiervoor is

één wildcamera in combinatie met een jiggler ingezet voor de steenmarter en de bunzing. De wildcamera is afwisselend in beide schuren geplaatst gericht op mogelijke schuilplaatsen (voormalig kippenverblijf en houtstapels). Tevens is één mostelaval (marterbox) ingezet voor de hermelijn en de wezel. De mostelaval is geplaatst tussen het struikgewas. Tijdens het eerste veldbezoek op 4 maart is de wildcamera in combinatie met de jiggler en de mostelaval op de onderzoekslocatie gemonteerd. Bij het plaatsen van de wildcamera's is gelet op de geschiktheid van de locatie voor de mogelijk aanwezige marters. Om de twee weken zijn de cameravallen gecontroleerd. Het onderzoek is na 6 weken afgerond en het materiaal is opgehaald tijdens een vierde en tevens laatste veldbezoek op 15 april.

Tabel 2 bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel 2. Onderzoeksinspanning per soortgroep

		2021	
		Maart	april
Kleine marterachtige	Tijdstip	4 x overdag	
	Datum	4 maart tot en met 15 april	
	functie	verblijfplaats	

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Kleine marterachtigen

De onderzoekslocatie bevat potentieel geschikte rustplaatsen van de bunzing, wezel en de hermelijn. Bunzing, wezel en hermelijn gebruiken oude holen (van muizen, mollen, konijnen, vossen en dassen), takkenhopen en holle bomen als rustplaats. Deze soorten hebben binnen hun territorium verscheidene rustplaatsen. Voor deze soorten geldt geen vrijstelling van de Wet natuurbescherming; de verblijfplaatsen zijn het gehele jaar beschermd. De bunzing, wezel en hermelijn zijn tijdens de onderzoeksinspanning met de wild-camera en mostelaval niet waargenomen ondanks het potentieel geschikte habitat op de onderzoekslocatie. Oorzaak hiervan ligt, naast de landelijke trend voor wat betreft de achteruitgang van deze soorten, mogelijk in de geringe aanwezigheid van rustplaatsen en groene schuilplaatsen in de omgeving, zoals dichte struiken en de ligging in de bebouwde kom van Deurne. Op basis van deze gegevens is uit te sluiten dat de bunzing, de wezel en de hermelijn op de onderzoekslocatie een of meer vaste- rust- en /of verblijfplaatsen hebben.

5.2 Steenmarter

De steenmarter is eveneens niet waargenomen op de cameravallen. De huidige onderzoekslocatie is door de aanwezigheid van verblijfplaatsen zoals schuurtjes en houtstapels wel geschikt als vast rust- en verblijfplaats voor de steenmarter. Op basis van deze gegevens is uit te sluiten dat de steenmarter onderzoekslocatie een of meer vaste- rust- en /of verblijfplaatsen heeft.

5.3 Andere soorten

Naast de te verwachten soorten (doelsoorten) van dit onderzoek zijn uitsluitend huiskatten op de camerabeelden waargenomen. Andere kleine zoogdieren of broedvogels zijn niet waargenomen op de camerabeelden.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

De steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn zijn nationaal beschermd via de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen opzettelijk doden en vangen en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantings- en rustplaatsen. Een vaste voortplantings- en rustplaats van deze soorten is niet op de onderzoekslocatie aangetroffen, waarmee een overtreding op de Wet natuurbescherming kan worden uitgesloten.

Ondanks dat er aan de onderzoeksinspanning van de handreiking wezel, hermelijn en bunzing is voldaan, kan het nooit volledig worden uitgesloten dat een incidentele verblijfsfunctie van één of enkele individuen wordt gemist. Het protocollair onderzoek blijft een reeks van momentopnames, waardoor niet elke dag gedurende het seizoen onderzoek plaats kan vinden. Wanneer er tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch één of meerdere voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van marterachtigen worden aangetroffen dienen de werkzaamheden ter plaatse tijdelijk te worden gestaakt en dient er in eerste instantie contact te worden opgenomen met Econsultancy of een lokale deskundige op het gebied van marterachtigen. In overleg zal vervolgens worden bepaald hoe er verder gehandeld dient te worden en welke eventuele maatregelen getroffen moeten worden.

Zorgplicht algemeen voorkomende soorten

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van voorgenomen werkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft van Bots Wonen opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Eikelstraat (ong.) te Deurne.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in januari 2021 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 13889.004, d.d. 20 januari 2021, versie D2).

Uit onderhavig onderzoek gebleken dat de onderzoekslocatie geen functie heeft voor de streng beschermde steenmarter, hermelijn, wezel en bunzing. Een overtreding op een verbodsbepaling uit de Wet natuurbescherming ten opzichte van deze soorten is dan ook op redelijkerwijs uit te sluiten.

Zorgplicht algemeen voorkomende soorten

Voor de te verwachten soorten geldt dat de voorgenomen werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van voorgenomen werkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en hollen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Econsultancy
Swalmen, 22 april 2021

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of voortplantingsplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

